

Raport

Privind activitatea serviciului agricol în cadrul Secției Agricultură, relații funciare și cadastru pentru anul 2020

Acțiunile Secției Agricultură, relații funciare și cadastru în perioada de referință au fost axate pe promovarea dezvoltării durabile a sectorului agrar bazându-se în activitatea sa pe legislația în vigoare a Republicii Moldova, Hotărârile Guvernului Republicii Moldova, ordine, directive și alte acte normative ale Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, deciziile Consiliului Raional Cahul și dispozițiile Președintelui Raionului Cahul.

Pe parcursul anului, Secția și-a desfășurat activitatea, pentru realizarea obiectivelor trasate privind dezvoltarea sectorului agrar și funciar. Pentru aceasta pe parcursul întregului an specialiștii Secției au conlucrat cu producătorii agricoli din raion, APL de nivelul I și serviciile desconcentrate din teritoriu întru monitorizarea și acumularea informației operative din teritoriu privind mersul tuturor lucrărilor agricole, conform sezonului, începând cu tăierea în uscat a viței de vie și plantațiilor pomicole, semănatul culturilor, producției obținute în toate tipurile de gospodării, recoltarea culturilor de grupa I, grupa a II, a fructelor și strugurilor tehnici și de masă în urma cărora au fost elaborate informații care ulterior au fost transmise **săptămânal prin Sistemul Informațional (SI) Agromaia** a Ministerului Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului (MADRM) al Republicii Moldova.

Secția și-a întocmit planul de activitate anual și trimestrial bazat pe opt obiective care reprezintă niște priorități – cheie și care au fost realizate de către specialiștii secției pe parcursul anului. La rândul său acest plan constituie o parte componentă a planului de activitate a Consiliului Raional Cahul.

Obiectivele principale ale Secției Agricultură, Relații Funciare și Cadastru sunt:

1. Promovarea și implementarea politicii agrare în teritoriu, organizarea și petrecerea seminarelor de profil, pentru instruirea agenților economici și persoanelor fizice.
2. Acumularea și monitorizarea informației operative din sectorul agrar.
3. Evidența plantării și defrișării plantațiilor multianuale.
4. Monitorizarea și generalizarea totalurilor obținute de producătorii agricoli.
5. Monitorizarea înregistrării plantațiilor viticole în Registrul vitivinicol.
6. Organizarea și petrecerea sărbătorilor profesionale.
7. Organizarea și crearea unei asociații a producătorilor de fructe.
8. Promovarea politicii și strategiei statului în domeniul relații funciare și cadastru.

Pe parcursul anului Secția Agricultură, Relații Funciare și Cadastru a elaborat:

1. Regulamentul de activitate a Secției ARFC.
2. Planul anual de acțiuni al Secției ARFC pentru anul 2020.
3. Analiza stării sectorului agrar;
4. Informația privind **Sinteza indicilor de producere a producătorilor agricoli pentru anul 2019**, în baza raportului statistic **F-29 agro**, sectorul fitotehnic.

5. Informația privind **Sinteza indicilor de producere a producătorilor agricoli din sectorul zootehnic pentru anul 2019**, în baza raportului statistic **F-24 agro**, sectorul zootehnic.
6. **Pașapoartele tuturor celor 37 de primării în care avem Informația privind situația sectorului agrar din fiecare primărie.**
7. Informația privind: **Deținătorii de terenuri agricole din raionul Cahul cu suprafață agricolă > 10 ha, cu remiterea MADRM.**
8. Informația privind: **întreprinderile agricole și de producere care activează pe teritoriul raionului Cahul pentru a fi selectați în dependență de consum de energie electrică și apelarea la proiecte de producere a energiei electrice pe baza instalațiilor fotovoltaice cu remitere către AEE.**
9. Informația privind: **Deținătorii depozitelor pentru păstrarea producției agricole din raionul Cahul** cu remiterea MADRM.
10. Informația privind: **Deținătorii întreprinderilor de fabricare a uleiurilor din raionul Cahul** cu remiterea MADRM.
11. Informația privind: **Deținătorii întreprinderilor de panificație din raionul Cahul** cu remiterea MADRM.
12. Informația privind: **Deținătorii întreprinderilor de procesare a fructelor, legumelor, pomuşoarelor, inclusiv infrastructura postrecoltare din raionul Cahul** cu remiterea MADRM.
13. Informația privind: **Deținătorii întreprinderilor de morărit din raionul Cahul** cu remiterea MADRM.
14. Informația privind: **Lista producătorilor agricoli ce activează în domeniul de cultivare a porumbului zaharat** cu remitere MADRM.
15. Informația privind: **Ținerea evidenței spațiilor verzi ale localităților urbane și rurale în limitele administrativ teritoriale ale raionului** cu remitere MADRM.
16. Informația privind: **Folosirea terenurilor agricole în limitele administrativ teritoriale ale raionului** cu remitere MADRM.
17. Informația privind: **Recolta prealabilă de struguri în gospodăriile producție marfă** cu remitere MADRM.
18. Informații privind: **Culturile agricole afectate de calamitățile naturale de grupa întâi și grupa a doua inclusiv plantațiile multianuale, vița de vie și culturile de câmp și aici vreau să menționez că au fost divizate de câteva ori conform cerințelor regulamentelor aprobate prin Hotărârile Guvernului pentru gr. I – grâu de toamnă, orz de toamnă, rapiță și gr. II pentru porumb și floarea soarelui** cu remitere MADRM.

De asemenea Secția ARFC a elaborat proiecte de decizi și dispoziții ale președintelui raionului :

I. Proiecte de decizie -13 la număr

1. Cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Secției ARFC.
2. Despre modificarea anexei nr.2 la Decizia nr.04/02-V din 27.12.2019 „Cu privire

- la aprobarea organigramei și statelor de personal ale aparatului președintelui raionului, ale direcțiilor și ale altor subdiviziuni subordonate Consiliului raional Cahul pentru anul 2020”.
3. Cu privire la desemnarea reprezentantului Consiliului raional în instanța de judecată.
 4. Cu privire la desemnarea reprezentantului Consiliului raional Cahul în S.A. „Fabrica de brânzeturi Cahul”.
 5. Cu privire la constituirea Comisiei pentru privatizarea fondului de locuințe în Raionul Cahul.
 6. Cu privire la constituirea Comisiei pentru petrecerea licitațiilor cu strigare și cu Reducere de transmitere în locațiune și de vânzare a patrimoniului public ce Aparține Consiliului raional Cahul.
 7. Cu privire la instituirea comisiei de administrare și deetatzare a proprietății publice a Consiliului raional Cahul.
 8. Cu privire la transmiterea în comodat a unor spații.
 9. Cu privire la modificarea actului de inventariere a clădirilor prprietatea Consiliului raional Cahul conform situației de la 01.01,2004 în conformitate cu Decizia Consiliului raional Cahul nr.04/11-1 din 10.06.2014.
 10. Cu privire la desemnarea reprezentantului Consiliului raional Cahul în S.A. „Fabrica de brânzeturi Cahul”.
 11. Cu privire la transmiterea unei porțiuni de teren în suprafață cu dreptul de construcție.
 12. Cu privire la inițierea lucrărilor de delimitare a terenului proprietate publică.
 13. Cu privire la transmiterea bunului „Condensator de amoniac TKA-140” către S.A. „Fabrica de brânzeturi Cahul”.

II. Dispoziții -13 la număr

1. Cu privire la desfășurarea reviziei tehnice a parcului de tractoare și mașini agricole pentru lucrările agricole din anul 2020.
2. Cu privire la constituirea comisiei de lucru la testarea mecanismelor.
3. Cu privire la constituirea comisiei raionale pentru evaluarea pagubelor cauzate culturilor agricole în urma calamităților naturale.
4. Cu privire la crearea grupului de lucru privind monitorizarea și contribuirea la pregătirea și efectuarea lucrărilor de recoltarea culturilor din prima grupă.
5. Cu privire la decernarea Diplomei participanților la Expoziția Națională “Fabricat în Moldova - 2020” pentru:
SRL “Milkagro”
SRL “Perimetru”
SRL “Stina Baciului”
SRL “Hancost Prim”
SRL “Savitera”
Cojan Elena
Cojan Constantin
Zaporojan Dumitru
6. Cu privire la implementarea și organizarea sistemului de control intern managerial.

7. Cu privire la instituirea grupului de lucru pentru verificarea legalității ținerii în primărie a registrelor contractelor de arendă a terenurilor și a altor bunuri agricole.
8. Cu privire la instituirea comisiei pentru examinarea pagubelor pricinuite în urma calamităților natural.
9. Cu privire la numirea reprezentantului Secției ARFC în cadrul Comisiei de delimitare a bunurilor imobile.
10. Cu privire la crearea grupului de lucru privind monitorizarea și contribuirea la pregătirea și efectuarea lucrărilor de recoltare a culturilor de prima grupă.
11. Cu privire la organizarea evenimentului "Ziua apicultorului ediția I -2020".
12. Cu privire la alocarea mijloacelor financiare.
13. Cu privire la organizarea și desfășurarea sărbătorii profesionale "Ziua lucrătorului din agricultură și industria prelucrătoare - 2020".

Demersuri către Guvernul Republicii Moldova, MADRM, APP -9 la număr:

1. Cu privire la extinderea suprafeței protejate a terenurilor agricole din raionul Cahul.
2. Cu privire la organizarea unei întruniri cu producătorii agricoli din raionul Cahul privind situația complicată din sectorul agricol care s-a creat în urma calamităților natural provocate de înghețuri târzii de primăvară, ploi torențiale însoțite de căderi de grindină, seceta de iarnă-primăvară și vara anului 2020.
3. Cu privire la planificarea surselor financiare în bugetul de stat al Republicii Moldova 2021 pentru raionul Cahul și extinderea suprafețelor protejate cu sisteme anigrindină ALAZANI – 6.
4. Demers către MADRM, Agenția Apele Moldovei, Agenția Proprietăți Publice privind identificarea de surse financiare în mărime de 1,5 mln. lei conform devizului de cheltuieli pentru curățarea canalului magistral de acumulare a apelor pluviale.
5. Demers către MADRM privind problemele înaintate de către producătorii agricoli în urma întrunirii conducerii raionului la data de 27.01.2020.
6. Cu privire la planificarea surselor financiare în bugetul de stat al Republicii Moldova 2021 pentru raionul Cahul și punerea în alicare a proiectului privind curățarea canalelor de desecare și irigare îndreptate spre stațiile de pompare din lunca Prutului pentru evacuarea apei care vine de pe versanți.
7. Au fost înaintate 3 scrisori către Comisia pentru Situații Excepționale a raionului Cahul în baza demersurilor parvenite din partea domnului Cocev Oleg, SRL Vulpe-E, și consiliului sătesc Vadul lui Isac privind alocarea de surse financiare.
8. Mai multe demersuri către MADRM privind examinarea dosarelor destinate pentru subvenții cu titlu de excepție depuse de agenții economici în perioada 01.07.2020-31.07.2020.
9. Solicitare către MADRM cu privire la premierea a unor agenți economici din raionul Cahul cu diploma de merit cu ocazia sărbătorii profesionale "Ziua lucrătorului din agricultură și industria prelucrătoare 2020"

Aceste acțiuni și altele au conturat activitatea Secției Agricultură, relații funciare și cadastru ca subdiviziune a Consiliului Raional Cahul.

Pentru familiarizarea producătorilor agricoli cu bunele practici agricole, însușirea și aplicarea în producere de către ei a tehnologiilor și tehnicii agricole performante și promovarea politicii agrare în teritoriu, pe parcursul anului 2020 specialiștii Secției agricole au organizat și petrecut, în comun cu specialiștii Ministerului Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului și colaboratorii Instituțiilor științifice de profil, 13 seminare instructiv – informative .

- **„Starea plantațiilor viticole după sezonul anului 2019. Particularitățile tăierii în uscat a plantațiilor viticole în condițiile anului 2020 ”, în baza proiectului MoldHVAA_FAA18008 „Promovarea producerii intensive a strugurilor și a tehnologiilor post-recoltare”.**
- **Seminar cu privire la cultivarea culturilor cerealiere și leguminoase în sistemul agriculturii ecologice. Organizat în comun cu People in Need Moldova în parteneriat cu Prograin Organic.**
- **Seminar în baza proiectului “Livada Moldovei”**
- **Am organizat și petrecut seminarul raional în comun cu DRSA pentru producătorii agricoli din raion: „ Introducerea agenților economici în Sistemul Informațional Agricol”.**
- **„Prezentarea unei tehnologii noi de cultivare a culturilor agricole în zona de sud a României și Republicii Moldova cu deficiență de umiditate”.**
- **Am organizat și petrecut seminarul raional, „ Crearea registrului vitivinicol în Republica Moldova”.**
- **„Examinarea proiectului Hotărârii Guvernului RM privind modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural”.**
- **„Evidența contabilă și impozitarea Gospodăriilor Țărănești”.**
- **Organizarea și petrecerea seminarului regional cu producătorii agricoli din zonă de sud a RM : „Cultura alunului în Republica Moldova – Afacere pentru 3 generații ”.**
- **Seminar cu tema Ziua câmpului ”Cultivarea lucernei în sistemul agriculturii ecologice. Rolul și beneficiile acesteia” Organizat în comun cu People in Need Moldova în parteneriat cu Prograin Organic.**
- **Seminar în domeniul relațiilor funciare și cadastru (inclusiv consolidarea terenurilor agricole).**
- **Seminar cu privire la întocmirea cadastrului funciar pentru anul 2020.**
- **Adunarea cescătorilor de ovine și caprine privind prevenirea maladiilor în procesul de creștere a animalelor domestice și cerințele de colectare a produselor de origine animaliere.**

Participări la seminare, mese rotunde, întruniri:

1. Ședința de lucru în cadrul Comitetului subbazinal al râului Frumoasa Crihana – 2 seminare.
2. Seminar cu tema „Regionalizarea Serviciului – elementul cheie al politicii naționale de dezvoltare a sectorului de alimentare cu apă și de canalizare”, organizat de MADRM.
3. Ședința Comisiei Teritoriale pentru Consultări și Negocieri Colective, Organizată de Organizația Internațională a Muncii.
4. Seminar cu privire la prezentarea Companiei IMEXAGRO SRL și prezentarea Produselor fitosanitare ale companiei.
5. Ședința de lucru în cadrul proiectului “Consolidarea măsurilor de adaptare la Schimbările climatice în rezervația Biosferei Prutul de Jos”.
6. Ședința Comitetului Local Diasporă, Migrație și Dezvoltare, organizată de Direcția Ocuparea Forței de Muncă Cahul.
7. Seminar cu privire la creșterea comerțului și modernizarea apiculturii și Sectoarelor conexe în Bazinul Mării Negre.
8. Ședința ordinară a consiliului pe produs cu tema ”Recolta strugurilor 2020: Probleme și soluții” pe bază de teleconferință Zoom.
9. Ședința tematică a Consiliului Raional de Participare Cahul cu tema „Situația Ecologică în raionul Cahul: probleme/provocări și perspective”
10. Mai multe activități în cadrul grupului economic de lucru în contextul Programului EU4Moldova: regiuni cheie Ungheni și Cahul finanțat de Uniunea Europeană pe bază de teleconferință Zoom și întruniri locale.
11. Seminar cu privire la actele normative și politicile din domeniul funciar și Îmbunătățiri funciare inclusiv cele în proces de promovare pe bază de teleconferință Zoom.

La solicitarea unor agenți economici și persoane fizice specialiștii direcției în comun cu reprezentanții altor subdiviziuni din teritoriu s-au deplasat la fața locului pentru examinarea și soluționarea diferitor petiții adresate Consiliului Raional. Total Secția ARFC în anul 2020 a examinat 414 cerei, demersuri, petiții.

Anul 2020 a fost unul din cei mai dificili ani din ultima perioadă, pentru producătorii agricoli, privind condițiile climaterice foarte dure. Începînd cu înghețurile de primăvară de pînă la 7-8 grade sub 0 (*la Doina, Burlacu și Borceag*) în perioada înfloririi pomilor, care au afectat plantațiile pomicole și urmînd mai apoi seceta dezastruoasă, care a afectat atît culturile cerealiere de grupa I, cît și cele de grupa a II.

La solicitarea producătorilor agricoli și APL de nivelul I, specialiștii secției în comun cu colegii de la ANSA și Direcția Situații Excepționale Cahul, s-au deplasat în teritoriu pentru evaluarea pagubelor cauzate culturilor agricole în urma calamităților naturale.

În urma examinării culturilor afectate s-au întocmit **363 acte** de constatare și evaluare a pagubelor cauzate culturilor agricole în urma calamităților naturale.

Suprafața culturilor agricole afectate care a fost examinată de comisia Situații

Excepționale la solicitarea producătorilor agricoli constituie peste **40 mii hectare**, dintre care :

- culturile agricole de I grupă - peste **13 mii hectare**;
- culturile agricole de grupa a II – peste **25 mii hectare**;
- dintre care porumb pentru boabe – peste 13mii hectare.
- Plantațiile viticole și pomicole – peste **2 mii hectare**.

Aceste suprafețe de culturi agricole afectate aparțin la peste 1000 de agenți economici, Gospodării țărănești și persoane fizice.

Valoarea prejudiciilor cauzate producătorilor agricoli de calamitățile naturale în primăvara și vara anului curent, care au fost estimate de către specialiștii secției agricole în actele întocmite, a fost estimată în sumă de peste 290 mln lei. Calculele au fost efectuate în conformitate cu îndrumarul metodic elaborat de către MADRM.

Rapoartele totalizatoare cu informația referitoare la consecințele calamităților naturale în sectorul agricol au fost elaborate de către specialiștii Secției agricole care ulterior au fost remise de câteva ori Ministerului Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova.

Pentru compensarea parțială a pierderilor cauzate producătorilor agricoli în urma calamităților naturale Guvernul Republicii Moldova a elaborat Hotărîrea Nr. 582 din 31-07-2020 privind aprobarea modului de acordare a compensațiilor pentru diminuarea consecințelor calamităților naturale asupra recoltei anului 2020. În baza acestei Hotărîri, modificată prin HG 634 din 19.08.2020, MADRM prin intermediul Agenției de Intervenții și Plăți pentru Agricultură a distribuit 300 milioane lei din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural.

Astfel producătorii agricoli din raionul Cahul, a căror suprafețele culturilor agricole de grupa I au fost afectate de secetă în mărime mai mult de 60%, au beneficiat de compensații pentru fiecare hectar afectat în mărime de:

- pentru semănăturile de grâu de toamnă - 1500 lei / ha.
- pentru semănăturile de orz de toamnă - 1530 lei / ha.
- pentru semănăturile de rapiță de toamnă - 2100 lei / ha.
- pentru terenurile reînsămânțate - 1620 lei / ha.

Suma totală a compensațiilor pe raionul Cahul pentru culturile de grupa I a constituit - **6,5 mln lei**.

Din culturile de grupa a II au fost selectate de către MADRM doar suprafețele care au fost însămânțate cu cultura porumbului pentru boabe și ulterior au fost afectate de secetă în mărime mai mult de 60%.

Suma totală a compensațiilor pe raionul Cahul pentru cultura de porumb pentru Boabe a constituit - **3,2 mln lei**.

Pe parcursul anului la solicitarea Ministerului Agriculturii au fost elaborate și remise - 32 informații.

- 27 informații au fost elaborate și remise altor organe publice.

Specialiștii Secției agricole, zi de zi conlucrează cu agenții economici și persoanele fizice

din sectorul agrar al raionului, acordându-le consultațiile necesare în diverse domenii:

- pentru sporirea productivității culturilor agricole;
- implementării soiurilor noi cu productivitate înaltă;
- mașinelor agricole performante, tehnologiilor modern, care contribuie la majorarea productivității și indicatorilor de calitate a producției agricole la nivelul standardelor internaționale, astfel promovând politica agrară a Guvernului Republicii Moldova în teritoriu.

În comun cu specialiștii Agenției de Intervenții și Plăți în Agricultură au efectuat 16 deplasări în teritoriu, la solicitarea producătorilor agricoli, unde au inspectat și constatat veridicitatea dosarelor prezentate pentru subvenționare, confirmate prin acte de înființare a plantațiilor multianuale.

Suprafața plantațiilor multianuale care a fost plantată în anul 2020 constituie: 166,55 hectare, dintre care – 142,26 ha plantații viticole și 24,49 ha – plantații pomicole. Pentru folosirea mai eficientă a terenurilor agricole, micșorarea suprafețelor de plantații multianuale degradate în timp și neefective, exploatarea ulterioară a cărora a devenit nerentabilă, majoritatea acestor terenuri fiind neprelucrate în prezent, specialiștii Secției agricole permanent conlucrează cu APL de nivelul I, agenții economici și persoanele fizice din raion privind defrișarea plantațiilor susnumite pentru folosirea mai eficientă a acestor terenuri care în urma defrișării se întorc în circuitul agricol. Suprafața inspectată a plantațiilor multianuale care a fost defrișată în anul 2020 constituie: 625,31 hectare, dintre care – 521,92 ha plantații viticole și 103,39 ha – plantații pomicole. Astfel la insistența noastră aceste terenuri, care ani la rând nu au fost lucrate, se reîntorc în circuitul agricol devenind terenuri arabile.

În ultimii ani plantațiile multianuale defrișate sunt subvenționate de către stat în mărime de 10 mii lei pentru fiecare hectar.

Astfel în anul 2020 în rezultatul activității specialiștilor de la Secția agricolă, prin conlucrarea cu APL de nivelul I, producătorii agricoli și persoanele fizice din raion, au beneficiat de subvenții pentru defrișarea plantațiilor multianuale 85 agenți economici și persoane fizice, care au solicitat o sumă de 6 mln. 453 mii lei. (anexa 1)

În măsura posibilităților de deplasare în teritoriu, specialiștii Direcției au monitorizat situația reală ce ține de parcul de mașini și tractoare a producătorilor agricoli, nivelul de pregătire a întreprinderilor către sezonul de semănat și cel de recoltare a culturilor agricole.

Producătorii agricoli din raion sporesc competitivitatea sectorului agrar nu numai prin investiții proprii, dar și cu susținerea fondului de subvenționare. Pe parcursul anului 2020 au fost procurate 105 unități tehnică și utilaj agricol și echipamente pentru implementarea tehnologiilor avansate No-till și Mini-til.

Pentru procurarea tehnicii și utilajului agricol, echipamentului No-till și Mini-Till și echipamentului pentru irigare exploatațiile agricole au solicitat suma de 13 mln. 208,3 mii lei. Pentru dezvoltarea infrastructurii postrecoltare și procesare în anul de referință în raion au fost construite încă trei frigidere pentru păstrarea strugurilor de masă și a fructelor. Contribuția Statului din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural constituie 2 mln. 677,5 mii lei.

Informația mai detaliată privind suma subvențiilor obținute de către producători agricoli din raionul Cahul din partea Guvernului Republicii Moldova în anul 2020 o prezentăm în anexa 1.

Așa dar în anul 2020 au beneficiat de subvenții din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural - **678** agenți economici și persoane fizice, care au solicitat în dosarele prezentate Agenției de Intervenții și Plăți în Agricultură, suma de – **63mln 914 mii lei**. Pentru o colaborare mai strânsă între Secția ARFC, agenții economici din raion și APL de nivelul I, pentru păstrarea obiceiurilor și tradițiilor populare, am organizat participarea la **Expoziția Națională „Fabricat în Moldova -2020”**, am organizat petrecerea sărbătorii **„Ziua apicultorului ediția I -2020”**, petrecerea sărbătorii profesionale **„ Ziua lucrătorului din agricultură și industria prelucrătoare-2020”**

Am convocat o ședință a Comitetului organizatoric la care au fost invitați mai mulți producători agricoli, în urma căreia a fost întocmit un proces-verbal al ședinței unde s-a hotărât ca anul 2020 în legătură cu Pandemia „Covid 19” să ne limităm doar cu felicitare din partea conducerii raionului a tuturor agricultorilor în ziarul raional și pe saitul Consiliului raional Cahul, însă veteranilor din domeniul agricol să le înmînăm la domiciliu câte o diplomă și un cadou de preț din partea conducerii raionului pentru a evita aglomerațiile și riscurile de infectare.

Anexa 1

Informație privind numărul dosarelor și suma subvenției solicitate de producătorii agricoli din raionul Cahul în anul 2019 – 2020.

Măsura		ANUL 2020		ANUL 2019	
		Nr. dosare	Suma solicitată, lei	Nr. dosare	Suma solicitată
1.1	Stimularea investițiilor pentru producerea legumelor și a fructelor pe teren protejat (sere de iarnă, solarii și tuneluri)	1	26897	-	-
1.2.-A	Stimularea investițiilor pentru înființarea, modernizarea și defrișarea plantațiilor multianuale, inclusiv a plantațiilor viticole și a plantațiilor pomicole (SISTEM ANTIGRINDINĂ ȘI ANTIPLAIE)			1	104372
1.2.-D	Stimularea investițiilor pentru defrișarea plantațiilor multianuale, inclusiv a plantațiilor viticole și pomicole	85	6452915	87	6636014
1.2.-P	Stimularea investițiilor pentru înființarea, modernizarea plantațiilor multianuale, inclusiv a plantațiilor pomicole	6	413336	7	492766
1.2.-S	Stimularea investițiilor pentru Instalarea sistemelor moderne de suporturi în plantațiile multianuale.	6	3718442	6	2438356
1.2.-V	Stimularea investițiilor pentru înființarea, modernizarea și defrișarea plantațiilor multianuale, inclusiv a plantațiilor viticole	14	5492786	40	5557251
1.3.	Stimularea investițiilor pentru procurarea tehnicii și utilajului agricol convențional	96	9204626	105	10605628
1.4.	Stimularea investițiilor pentru utilizarea și renovarea tehnologică a fermelor zootehnice	4	210951	3	257951
1.5.	Stimularea procurării animalelor de prăsilă și menținerii fondului genetic al acestora	3	336001	1	196459
1.6	Stimularea investițiilor pentru dezvoltarea infrastructurii postrecoltare și procesare				
1.6.1.	Casele de ambalare și frigiderile de păstrare a	4	2191559	3	2677475

	fructelor, strugurilor și a legumelor.				
1.6.2.	Procesarea, uscarea și congelarea fructelor, strugurilor, legumelor și a cartofilor	6	13944808	5	15283765
1.6.3.	Prelucrarea, uscarea și condiționarea cerealelor, oleaginoaselor, florii-soarelui și a soiei	1	67304	14	817815
1.7.	Stimularea creditării producătorilor agricoli de către băncile comerciale și instituțiile financiare nebankare	9	2967617	109	4816946
1.7.A	Stimularea mecanismului de asigurare a riscurilor în agricultură	127	5300772	3	185534
1.8	Stimularea constituirii și funcționării grupurilor de producători agricoli	4	175685	2	151192
2.2	Stimularea investițiilor pentru procurarea echipamentului de irigare	1	126998	2	846510
2.3	Stimularea producătorilor agricoli pentru compensarea cheltuielilor la irigare	17	1823175	1	9306
2.4.	Stimularea investițiilor pentru procurarea echipamentului no-till și mini-till	1	39283	8	1756168
2.5	Susținerea promovării și dezvoltării agriculturii ecologice	8	899287	1	52859
4.	Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii rurale			2	170231
	TOTAL:	401	54174888		
Seceta, Grupa I		34	6520920		
Seceta, Grupa a II (Porumb)		243	3218263		

Informație succintă privind activitatea producătorilor agricoli din raion

Agricultura continuă să fie un sector foarte important care joacă un rol vital în dezvoltarea social – economică a raionului. Cu toate că agricultura intensivă a fost totdeauna o parte a dezvoltării istorice a acestui sector, în ultimele decenii ale sec. XX, acest proces a generat degradarea solului, apelor și aerului, precum și a landşaftului și bio - diversității. În perioada de tranziție, agricultura a trecut printr-o perioadă dificilă, care se caracterizează prin destrămarea relațiilor economice, simplificarea tehnologiilor și trecerea la sistemul agricol de subzistență. Sistemul agricol reprezintă un ansamblu de sectoare, tehnologii, mașini și agregate tehnologice, în care solul este folosit ca principală resursă de producție pentru culturile agricole, pomicole, viticole, legumicole, ca și pentru creșterea animalelor. În raionul Cahul suprafața totală a terenurilor cu destinație agricolă reprezintă 101,3 mii hectare .

Figura 1. Structura terenurilor cu destinație agricolă a raionului Cahul, (mii hectare)

Total	Arabil	Vii	Livezi	Pârloagă	Pășuni
101,3	83,8	11,9	1,7	0,87	0,4

Ponderea de bază o constituie terenul arabil cu suprafața de 82,1 mii hectare sau 82,7% din suprafața terenurilor cu destinație agricolă. Suprafața plantațiilor multianuale este de 14,2 mii hectare sau 14,0 %, inclusiv: plantații viticole 11,9 mii ha. Cu părere de rău mai avem aproape o mie hectare de pârloagă. Aceste terenuri în marea majoritate sunt fostele plantații viticole și pomicole degradate în timp, care până în prezent nu au fost defrișate. În viitor aceste terenuri se vor micșora considerabil, dat fiind faptul, că în ultimii ani acest sector se subvenționează (figura 1).

Terenurie cu destinație agricolă sunt gestionate de peste 200 întreprinderi agricole din *sectorul asociat, 10 mii gospodării țărănești și peste 30 mii persoane fizice din sectorul individual*. La moment în raion își desfășoară activitatea 11 - Cooperative Agricole de Producere cu suprafața de 6,9 mii hectare; 9 - Societăți pe Acțiuni ce dețin – 1,8 mii ha; 103 - Societăți cu Răspundere Limitată care gestionează 48,2 mii hectare; cele 10 mii gospodăriile țărănești au în proprietate 25,3 mii hectare; restul 14,6 mii hectare sunt în posesia persoanelor fizice.

Figura 2. Repartizarea terenurilor agricole între diferite forme organizatorico-juridice (mii hectare)

Total	SRL	CAP	SA	Alte întreprinderi	GȚ	Pers. fizice
101,3	50,7	6,9	1,8	1,3	25,8	14,6

Reeșind din repartizarea terenurilor agricole între diferite forme organizatorico-juridice circa 41% sunt gestionate de gospodăriile țărănești și persoane fizice, unde peste 90% de terenuri sunt lucrate de gospodăriile cu mărimea mai mică de 5 ha, fapt ce nu oferă prea multe oportunități pentru dezvoltarea unei agriculturi durabile. Fragmentarea excesivă și apariția unor loturi mici de teren, ca urmare a reformei de privatizare, a cauzat o scădere bruscă a productivității culturilor agricole, utilizarea tehnologiilor simplificate, bazate pe munca manuală, eșecul de cultivare și rotație a culturilor, degradarea solului și alte efecte negative asupra sectorului agricol și a dus la un impact negativ asupra populației rurale.

Trăsăturile specifice ale sistemului individual, bazat pe întreprinderi mici (Gospodării Țărănești și persoane fizice) sunt:

- În acest sistem activează o mare parte din populația aptă de muncă din localitățile rurale.
- În sector predomină munca agricolă neproductivă și prost plătită .
- Metodele de cultivare în rândul gospodăriilor țărănești de subzistență și în cadrul gospodăriilor casnice rămân tradiționale, cu un nivel scăzut de mecanizare și cu o productivitate redusă.
- Sistemele agricole ineficiente, structurile de piață subdezvoltate, parcelarea extensivă a terenurilor agricole sunt doar unii dintre factorii care determină potențialul insuficient pentru livrarea durabilă de produse agricole primare în cadrul lanțului valoric.

Restul 59% din terenurile agricole sunt gestionate de sectorul corporativ.

Trăsăturile specifice ale sistemului corporativ sunt:

- concentrarea terenurilor agricole în gospodăriile mari;
- aprofundarea specializării întreprinderii agricole;
- nivelul înalt de folosire a tehnicii performante;
- punerea în aplicare a tehnologiilor noi NO TILL și MINI TILL care aduc o contribuție esențială la dezvoltarea durabilă a agriculturii;
- mecanizarea și utilizarea intensivă a pesticidelor, fertilizanților în procesul de producție;
- creșterea productivității terenurilor prin adoptarea unor tehnologii noi;
- creșterea productivității muncii; (figura 2).

Luând în considerație creșterea complexității și incertitudinii sistemelor agricole de mărimi diferite care concurează între ele, este necesar de a forma o viziune modernă privind dezvoltarea agriculturii în raionul Cahul care prevede în viitor concentrarea terenurilor agricole în gospodării mari prin fondarea asociațiilor și a grupurilor de producători agricoli .

Sectorul agricol este cel mai expus și vulnerabil față de riscurile naturale și schimbările climatice. Factorul principal ce determină mărimea, calitatea și stabilitatea producției agricole sunt condițiile agro-climaterice din zona în care ne aflăm, în special lipsa de umezeală, condiționate în mare măsură de schimbările actuale ale climei, urmare a calamităților naturale sub formă de secetă ori ploi puternice însoțite de furtuni și grindină care sunt din an în an tot mai frecvente.

Anul 2020 a fost un an deosebit pentru majoritatea producătorilor agricoli din raion care va rămîne în istorie cu seceta nemaipomenită, care a cauzat pierderi colosale agricultorilor, în deosebi celor din sudul raionului.

Figura 4. Suprafața recoltată la principalele culturi cerealiere și plante uleioase în anii 2019 – 2020 (mii hectare)

Anii	Grâu, (mii ha)	Orz, (mii ha)	Porumb, (mii ha)	Legumino ase pen- tru boabe (mii ha)	Fl. Soarelui, (mii ha)	Rapiță, (mii ha)
2019	18,8	5,9	22,3	1,5	22,2	3,2
2020	16,7	5,3	23,6	1,0	23,4	2,6

Figura 3. Producția obținută la principalele culturi cerealiere și plante uleioase în anii 2019-2020 (mii tone)

Anii	Grâu, (mii tone)	Orz, (mii tone)	Porumb, (mii tone)	Leguminoase boabe (mii tone)	Fl. Soarelui, (mii tone)	Rapiță, (mii tone)
2019	48,2	15,0	70,0	2,0	40,5	4,6
2020	39,0	11,7	20,2	1,0	22,5	5,4

Figura 5. Productivitatea principalelor culturi cerealiere și plante uleioase în anii 2019 – 2020 (tone hectar)

Anii	Gâu, (t/ ha)	Orz, (t/ ha)	Porumb, (t/ ha)	Legumino ase pen- tru boabe (t/ ha)	Fl. Soarelui, (t/ ha)	Rapiță, (t/ ha)
2019	2,55	2,54	3,18	1,33	1,91	1,44
2020	2,41	2,20	0,85	1,0	0,96	2,07

Din cauza secetei, productivitatea tuturor culturilor agricole în anul 2020 a fost în scădere față de anul precedent, dar la porumb a scăzut mai mult de 3ori (figura 5). Excepție face doar cultura rapiței, care a fost cultivată în partea de nord a raionului, unde

au mai căzut precipitații la vremea potrivită. Majoritatea culturilor agricole care au fost semănate în partea de sud a raionului au pierit complet din cauza secetei.

Utilizarea terenurilor agricole în raion favorizează creșterea producției vegetale. Este evident că principalele culturi cerealiere cultivate de producătorii agricoli sunt: – grâul, orzul porumbul și leguminoasele pentru boabe, din culturile tehnice: – floarea soarelui și rapița, care dețin circa 80% din suprafețele însămânțate. Motivele de concentrare asupra producției de cereale includ mecanizarea pe scară largă, cerințe de capital relativ reduse, intensitatea muncii limitată, piața de desfacere a produselor indicate – terminalul Giurgiulești și oportunități de profit, precum și necesitatea limitată de irigare – toate acestea arată că întreprinderile agricole mari reprezintă forma dominantă de organizare.

Viticultura a fost totdeauna o ramură deosebit de importantă pentru economia națională a republicii și a raionului, fiind o îndeletnicire istoric – tradițională mai ales pentru zona de sud a țării. Raionul Cahul, amplasat în această zonă, se bucură de cele mai favorabile condiții pedo-climaterice și grație faptului menționat s-ar impune o dezvoltare fabuloasă a viței de vie și, eventual, a vinificației. Suprafața plantațiilor viticole în sectorul de producție în 2020 este de 11,6 mii hectare, din care 10,9 mii hectare sunt pe rod. Dintre acestea 3,04 mii hectare sunt soiuri de masă (figura 6).

Figura 6. Suprafața plantațiilor viticole în anii 2019 – 2020 (mii hectare)
Sectorul de producere

Anii	Total: plantații viticole (mii ha)		Inclusiv: soiuri de masă (mii ha)	
	Total	Icl. Pe rod	Total	Icl. Pe rod
2019	12,5	11,6	3,04	2,72
2020	11,6	10,9	3,04	2,73

Figura 7. Producția de struguri obținută în anii 2019 – 2020 (mii tone)

Anii	Struguri total (mii tone)	Inclusiv de masă		Inclusiv soiuri tehnice	
		(mii tone)	%	(mii tone)	%
2019	55,9	16,0		39,9	
2020	38,8	13,4		25,4	

Figura 8. Productivitatea plantațiilor viticole în anii 2019 – 2020 (tone/ha)

Anii	Total: plantații viticole (t/ ha)	Inclusiv: soiuri de masă (t/ ha)	Inclusiv: soiuri tehnice (t/ ha)
2019	5,1	6,4	4,7
2020	4,7	5,3	4,4

Din tabelul 6 vedem că suprafața plantațiilor viticole în 2020 scăzut față de anul precedent, deoarece din an în an producătorii agricoli defrișază plantațiile vechi care nu mai sunt eficiente, deoarece au expirat termenii de exploatare. Seceta nemiloasă din

2020 a cauzat și la micșorarea producției de struguri, atât la soiurile tehnice, cât și la strugurii de masă. Cea mai mare cantitate a strugurilor este destinată pentru fabricarea vinului cira 70% din volumul total de producere a strugurilor.

Pentru prelucrarea strugurilor de soiuri tehnice în raion funcționează 7 întreprinderi vinicole: SA „Cricova SRL”, or. Cahul ; SRL „Vinia Traian”, c. Găvănoasa; SRL „Vierul Vin”, c. Burlacu; SA „Vismos”, c. Moscovei; ÎM „Grappe Valley”, s. Borceag; SRL „Agrosud Resurse”, s. Brânza; SA „Slobozia Mare”, s. Slobozia Mare, fiecare din ele având capacitatea de prelucrare anuală de 8 – 10 mii tone.

Figura 9. Plantarea plantațiilor multianuale în anii 2019-2020, (ha)

Anii	Total, ha	Plantații viticole, ha		Plantații pomicole, ha
		Tehnice	De masă	
2019	186,99	124,7	36,5	25,79
2020	166,75	129,64	12,62	24,49

Figura 10. Defrișarea plantațiilor multianuale în anii (2019-2020, (ha)

Anii	Total, ha	Plantații viticole, ha		Plantații pomicole, ha
		Tehnice	De masă	
2019	652,12	468,89	50,91	132,32
2020	625,31	425,4	96,52	103,39

Dat fiind faptul că o mare parte din plantațiile viticole au o durată de exploatare utilă expirată, avînd o productivitate joasă ele devin inefficiente din punct de vedere economic, provoacă micșorarea semnificativă a productivității și ca rezultat aceste suprafețe anual sunt defrișate.

Luând în considerație starea și vârsta plantațiilor viticole existente, în anii viitori planificăm restabilirea lor. Pentru realizarea obiectivelor preconizate sunt necesare sume de investiții financiare și materiale, în deosebi pentru procurarea materialului săditor. O mare parte din aceste resurse financiare sunt restituite prin subvenționarea producătorilor agricoli din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural al Republicii Moldova.

Astfel se preconizează, ca în viitor vor fi defrișate o mare parte din suprafețele viticole degradate, înlocuindu-le cu alte plantații noi, mult mai productive. Dar cu regret în ultimii ani suprafețele defrișate depășesc cu mult suprafețele noi înființate, deoarece din an în an scade considerabil prețul de achiziție la struguri.

Figura 11. Subvenționarea producătorilor agricoli din raion în anii 2019-2020, pentru înființarea și defrișarea plantațiilor multianuale (mii lei)

Anii	Total, mii lei	Plantarea plantațiilor viticole, personae / mii lei	Defrișarea plantațiilor, personae /mii lei
2019	12mln.193mii	40/5 mln. 557 mii	87/ 6 mln. 636 mii
2020	11mln.946mii	14/5 mln. 493 mii	85/ 6 mln. 453 mii

Legumicultura ocupă suprafețe neînsemnate. Motivul principal care a influențat la micșorarea producției legumicole este lipsa întreprinderilor de procesare a legumelor. La moment în raion nu avem nici o fabrică de conserve. Acest domeniu se practică doar pentru îndestularea pieței locale.

Anual producătorii agricoli din raion au pierderi colosale din cauza calamităților naturale sub formă de ploi torențiale însoțite de furtuni puternice cu grindină. Sistemul de protecție antigrindină, actualmente Serviciul Special pentru Influențe Active asupra Proceselor Hidrometeorologice (Serviciul Special), cu părere de rău la noi în raion în ultimii ani mai lasă de dorit. Pentru includerea suprafeței maxime a raionului în zona de protecție antigrindină este necesar instalarea adăugător a câtorva puncte rachetare care vor fi amplasate pe teritoriul raionului.

Condițiile climatice a raionului nu sunt favorabile pentru dezvoltarea agriculturii durabile, concomitent, în comparație cu alte regiuni ale republicii Centrală și de Nord, în regiunea de Sud secetele au o frecvență mai sporită, fapt ce necesită extinderea terenurilor irigate.

În scopul dezvoltării durabile și păstrarea sistemelor de irigație existente sunt necesare un șir de măsuri - inventarierea sistemelor de irigație existente și reabilitarea avantajului economic. Pentru soluționarea problemei tarifelor la energia electrică, apa utilizată pentru irigație până la bazinele distribuitoare și căile de soluționare, au fost create pe terenurile irigate asociațiile utilizatorilor de apă.

Activitatea sectorului zootehnic

Actualmente, în raionul Cahul sectorul zootehnic este axat pe creșterea porcinelor, însă se cresc frecvent – ovine și caprine, mai puțin bovine și păsări, care în majoritatea cazurilor sunt întreținute în gospodăriile particulare pentru necesitățile familiei și parțial comercializate pe piața internă. În cadrul sectorului zootehnic predomină producția de scară mică în gospodăriile particulare, unde se practică, de obicei, tehnologii extensive de producere, unde predomină munca manuală, fapt care a cauzat reducerea productivității acestui sector și intensificarea poluării localităților rurale. În sectorul agricol predomină producția vegetală, în timp ce sectorul zootehnic joacă un rol mai puțin important, ceea ce sugerează un potențial scăzut de competitivitate. Sectorul zootehnic se confruntă cu constrângeri de resurse interne (furaje limitate), precum și cu presiuni dure, cauzate de importurile de produse mai ieftine. Furnizarea de furaje autohtone este limitată din cauza disponibilității reduse de pășuni de bună calitate, care la rândul său este determinată de condiții meteorologice nefavorabile și de capacități de irigare insuficiente. Pe de altă parte, productivitatea animalelor scăzută și rasele necompetitive creează condiții

difficile pentru produsele animaliere de a concura cu produsele de carne/ lactate mai ieftine, care vin de pe piețele UE și CSI. La fel și din cauza prețului mic de achiziție la lapte din an în an scade șeptelul de bovine. La moment, în raion a mai rămas doar o songură fermă de bovine la "Elita Alexanderfeld"

În rezultatul influenței negative asupra sectorului zootehnic a acestor factori, cât și din cauza lipsei întreprinderilor de procesare a cărnii, lînei și pelicelelor de animale în ultima perioadă se observă din an în an o scădere a șeptelului de animale, mai ales a vitelor mari cornute, care la rîndul său duce la reducerea volumului producerii produselor de origine animalieră și astfel piața internă și în viitor va fi invadată de produse de import, care nu întotdeauna corespund standardelor sanitar - veterinare.

În domeniul relațiilor funciare și cadastru (în continuare Secția agricultură, relații funciare și cadastru din cadrul Consiliului Raional Cahul) în perioada 01.01.2020-31.12.2020 a avut o activitate largă privind promovarea politicii și strategiei statului în domeniul relații funciare și cadastru, dezvoltării social-economice a teritoriului raionului Cahul.

În această perioadă au fost înregistrate circa 80 demersuri, cereri, petiții, recursuri cu litigii funciare, propuneri de noi proiecte, acte legislative și normative și altele, care au fost examinate și hotărâte în comun cu alte subdiviziuni din cadrul Consiliului Raional Cahul și primăriile satelor (comunelor) municipiului, precum și cu serviciile desconcentrate și guvernamentale.

Cadastrul funciar este un sistem unitar, de sine stătător și obligatoriu pentru evidență tehnică, economică și juridică prin care se realizează stabilirea, înregistrarea, descrierea și marcarea pe hărți și planuri cadastrale a tuturor terenurilor de pe teritoriul raionului, indiferent de destinația și tipul lor de proprietate.

Cadastrul funciar asigură autoritățile administrației publice centrale și locale, întreprinderile, instituțiile, organizațiile interesate și cetățenii cu informații despre:

- statutul juridic al terenurilor;
- titularii dreptului de proprietate și de folosință asupra terenului;
- parametrii cantitativi și calitativi ai terenurilor;
- alte date ce caracterizează resursele funciare în scopul impunerii fiscale, folosirii lor raionale și protecției, reglementării relațiilor funciare etc.

Culegerea „Cadastrului Funciar la data de 1 ianuarie 2021” este întocmit în baza datelor cadastrale funciare similare ale unităților- administrativ teritoriale de nivelul unu, prezentate de specialiștii pentru reglementarea regimului funciar ale primăriilor raionului Cahul.

Raionul Cahul este divizat în 37 de primării, care includ 55 de localități.

În perioada 01 ianuarie 2020- 31 decembrie 2020 în cadastrul funciar au fost incluse modificările la suprafețele existente pe categorii de terenuri și de folosință, formele de proprietate, deținătorii funciari, sate (comune), municipiu.

S-au luat la evidență terenurile noi valorificate cu includerea lor în circuitul agricol, plantațiile perene sădite și defrișate, perdelele forestiere de protecție etc. Au fost indicate terenurile irigate și desecate.

La 01 ianuarie 2020 suprafața totală constituia 154529,15 ha inclusiv terenuri cu destinație agricolă:

Categoria	Suprafața totală la 01.01.2020	%
1.Arabil	83773.8	81.74
2.Pârloagă	876	1.31
3.Plantații multianuale	14137.2	14.52
4.Pășuni	361.73	0.36
5.Alte terenuri	2120.9	2.07
Total terenuri	101269.63	100

Repartizarea fondului funciar pe categorii de terenuri.

Categoria	Suprafața totală la 01.01.2020	% (în ha)
1.Terenurile cu destinație agricolă	101270.06	65.54
2.Terenurile satelor, orașelor, municipiilor	8899.89	5.77
3.Terenuri destinate industriei, transporturilor și cu destinații speciale.	2329.55	1.51
4.Terenurile destinate protecției naturii, ocrotirii sănătății, activității recreative.	115.14	0.07
5.Terenurile fondului silvic.	18503.52	11.97
6.Terenurile fondului apelor	4277.63	2.77
7.Terenurile fondului de rezervă	19133.79	12.37
Total terenuri	154529.15	100

La alcătuirea culegerii „Cadastrul Funciar al Raionului Cahul la data de 01.01.2020 și-au dat concursul specialiștii:

-Nicolae Basarab -Specialist principal din cadrul Secției agricultură, relații funciare și cadastru a Consiliului Raional Cahul

-Specialiștii pentru reglementarea regimului funciar din cadrul primăriilor, satelor (comunelor), orașului din raionul Cahul.

Din terenurile cu destinație agricolă majoritatea suprafețelor sunt ocupate de terenuri arabile -83773ha, cu livezi -1719ha, cu vii- 11855ha și altele. La aceste terenuri nu se aplică măsuri pentru ridicarea fertilității solului ceea ce poate aduce la istovirea pământului, în majoritatea gospodăriilor țărănești cu suprafețele mici nu se folosesc tehnologii noi de prelucrare și se face asalamentul culturilor agricole. Hotărârea acestor probleme pentru ridicarea productivității pământului se poate ajunge numai la consolidarea terenurilor.

Prin darea în arendă se prelucrează 25000ha din proprietatea privată și 550ha din fondul de rezervă a primăriilor.

Secția a contribuit la organizarea și îndeplinirea unor măsuri de protecție a solurilor de eroziune, deteriorate, formarea râpilor și stoparea alunecărilor de teren. Aceste măsuri sunt transmiterea terenurilor nefavorabile pentru agricultură în arendă întreprinderilor silvice de stat pentru împădurire.

Fondul apelor în raion constituie în total 4277ha, inclusiv: proprietate a statului- 509ha și proprietate a primăriilor 37ha. Iazuri în total 1755 ha, inclusiv: proprietatea statului - 509ha, sunt date în arendă iazuri cu suprafața totală de 65ha. După cum vedem folosirea apelor este la un nivel scăzut.

A fost efectuate următoarele lucrări:

- s-au întocmit preventiv listele în mod selectiv pentru delimitarea terenurilor proprietate publică a unităților administrativ -teritoriale în terenuri din domeniul public și cel privat.
- primirea dărilor de seamă de la 37 de primării din raionul Cahul, întocmirea cadastrului funciar și întărirea lui.
- asistarea la ședințe de judecată în legătură cu litigiile funciare și instituțiile de drept.
- examinarea a 60 petiții cu privire la litigiile funciare.
- înregistrarea a 12 bunuri imobile patrimoniului Consiliului Raional Cahul la Organul Cadastral Teritorial Cahul.
- monitorizarea implementării legislației funciare realizarea terenurilor conform Legii nr.1308-XIII din 25.07.1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului, legea privind arenda agricultură.

În afară de obiectele sus numite, s-au selectat și atribuit terenuri în folosință temporară pentru proiectarea și construirea a gazoductelor și a apeductelor în 8 localități a raionului Cahul.

Multe terenuri au fost selectate și atribuite prin vânzare sau arendă pentru proiectarea și construirea obiectivelor social-economice de nivel local: case de locuit individuale, case de locuit cu mai multe nivele în municipiul Cahul; obiective comerciale, stații de deservire a automobilelor cu spălătorii auto.

Totodată s-a contribuit la îndeplinirea documentelor de legalizare a folosirii și exploatării a 6 cariere de nisip și argilă (lut). Pe anul 2020 se planifică continuarea acestor lucrări și în alte primării care au cariere.

În toate primăriile au fost selectate terenuri pentru amplasarea gunoiștilor obștești, s-au întocmit documentele de atribuire, dar proiectele de folosire și exploatare a gunoiștilor încă nu sunt îndeplinite în multe primării din lipsa de finanțe pentru a achita Institutul de proiectări.

Serviciul raional a atras o mare atenție hotărârilor chestiunilor de litigii funciare (aproximativ 80), care au loc între cetățeni, între agenți economici și cu primăriile. Majoritatea acestor chestiuni au fost hotărâte prin propuneri și consultații, iar unele din ele au fost hotărâte la instanțe de judecată.

Pentru instruirea specialiștilor din domeniu al primăriilor sa organizat 2 seminare, unde s-a citit lecții în domeniul legislației funciare, scopul Serviciului, despre impozitare, procedurile de întocmire a actelor normative, întocmirea și apărarea dărilor de seamă funciare și altele.

În anul 2020 Serviciul a participat la petrecerea a 45 de licitații funciare în primăriile satelor (comunelor) municipiului din raionul Cahul, unde s-a realizat terenuri din fondul de rezervă, proprietate publică din domeniul privat al primăriilor. În urma realizărilor banii sau acumulat la bugetele locale de nivelul unu.

Recomandări privind dezvoltarea agriculturii în raionul Cahul:

1. Dezvoltarea infrastructurii postrecoltare și prelucrare a producției agricole vegetale.
 - înființarea unei întreprinderi de colectare, sortare, ambalare și realizare a fructelor, legumelor și strugurilor de masă;
 - construirea unor minifabrici de prelucrare și conservare a fructelor și legumelor;
 - construirea unei întreprinderi pentru producerea și ambalarea sucurilor natural din fructe, legume și struguri;
 - construirea unor secții pentru uscarea fructelor;
 - restabilirea infrastructurii de irigare a terenurilor agricole;
2. Dezvoltarea infrastructurii pentru procesarea și prelucrarea producției animaliere.
 - construirea unor abatoare pentru sacrificarea animalelor;
 - înființarea unei întreprinderi pentru colectarea, prelucrarea cărnii și producerea mezelurilor, inclusiv din carne de ovină și caprină;
 - înființarea unei întreprinderi pentru colectarea și prelucrarea lânii și a peilor de animale;
 - înființarea unei întreprinderi dotată cu echipament pentru colectarea, efectuarea analizei și ambalarea mierii de albine.

**Șef Secția Agricultură,
Relații funciare și cadastru**

Vasile Raru